

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
**“ဒီမိုကရေစီနဲ့ သဟဇာတဖြစ်တဲ့
 ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုရအောင် ဘယ်လို လုပ်မလဲ”**
 ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“ဒီမိုကရေစီနဲ့ သဟဇာတဖြစ်တဲ့ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုရအောင် ဘယ်လို လုပ်မလဲ” (နေသွင်ညိုကီး)

ဘာသာရေး အစွန်းရောက်တွေရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ အာဏာရှင် စနစ်ဆီ ပြန်သွားချင်တဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စု၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ရှိနေတယ်လို့ သာသနာရေးဝန်ကြီး သူရဦးအောင်က ကမ္ဘာ့ခဏ သတိပေးနေတာကို ကြည့်ရင် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအကူးအပြောင်းမှာ ဘာသာရေး အစွန်းရောက် တွေရဲ့အန္တရာယ် ရှိနေတယ်ဆိုတာကို မီးမောင်းထိုးပြလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရက်တစ် ဖူးသစ်စနစ်ဝင်တွေမှာ ဘာသာရေးအစွန်းရောက် တွေ အလွန်အကျွံဖြစ်လာရင် အာဏာရှင်စနစ် နောက်ကြောင်းပြန်သွား တတ်တယ်ဆိုတာကို အာရပ်ဇွေဦးအလွန် နိုင်ငံတွေက သက်သေပြပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပဒေအစဉ်အလာ

နိုင်ငံတော်နှင့် ဝတ်ကျောင်းတော် ခွဲခြားခြင်းဟာ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးမှာ အရေးကြီးတဲ့ အယူအဆတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို ခွဲခြား ထားမှသာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဘာသာရေး မိတ်ဖက်သဘော အပြိုင် ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုး ထွန်းကားနိုင်တယ်ဆိုတာကို နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တွေ ရှာဖွေဖော် ထုတ်ပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံး လာကြတာ ကြာခဲ့ပါပြီ။

ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတော်နဲ့ ဝတ်ကျောင်းတော်ခွဲခြားတဲ့ ပုံစံက လေ့ နဲ့မားထစ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးက မွေးဖွားပေးလိုက် တဲ့ ပြတ်သားတဲ့ ပြင်သစ်လေ့ကနေ အပြုသဘော ညှိနှိုင်းမှုကို ဥပဒေနဲ့ ပြဌာန်းထားတဲ့ ဂျာမနီပုံစံအထိ ကိုယ့်လေ့နဲ့ကိုယ် ရှိကြပါတယ်။

ဥပမာ - ဂျာမနီမှာ ဝတ်ကျောင်းတော်တွေအတွက် အခွန်တော်တွေကို နိုင်ငံတော်က ကောက်ခံပေးပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဘယ်လဂျီယံ၊ နယ်သာလန်၊ ဩစတြီးယားတို့ရဲ့ နိုင်ငံတော်နဲ့ ဝတ်ကျောင်းတော်ခွဲခြားတဲ့ ပုံစံတွေလည်း တစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ မတူပါဘူး။

အပြန်အလှန် ခွန့်စတုရား

ဒါပေမယ့် အားလုံး တူညီချက်တစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒါက တော့ Twin Toleration လို့ခေါ်တဲ့ အပြန်အလှန်ခွန့်စတုရား ရှင်သန်နေ တာပါပဲ။ အတိအကျပြောရရင် ဘာသာရေး အာဏာပိုင်တွေဟာ ဒီမိုက ရေစီ အစိုးရတစ်ရပ်က ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေနဲ့အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်နေတာကို ဝင်ပြီး မထိန်းချုပ်သလို ဒီမိုကရေစီ အစိုးရကလည်း ဘာ သာရေး အကြီးအကဲတွေက နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အခွင့်အရေးတွေ အပေါ် လေးစားနေသမျှ ဘာသာရေးကိစ္စတွေမှာ ဝင်ပြီး မထိန်းချုပ်ပါဘူး။

ဒီလို အပြန်အလှန် ခွန့်စတုရားကို ကိုယ့်နိုင်ငံအခြေအနေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်သုံးနိုင်တဲ့အတွက် နိုင်ငံတွေမှာ ဒီမိုကရေစီစနစ် လည်း ထွန်းကားသလို ဘာသာရေးလည်း စည်ပင်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားတဲ့ အီးယူနိုင်ငံတွေထဲက သုံးပုံတစ်ပုံမှာ အစဉ်အလာအရ အလွန်ဩဇာကြီးတဲ့ ကျောင်းတော်တွေလည်း ထည်ထည်ဝါဝါ တည်ရှိနေ တာ သက်သေပါပဲ။

အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ ဟန်တင်တန် အယူအဆ

အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ ဒီမိုကရေစီအကြောင်းပြောရင် ပါမောက္ခ ဟန်တင်တန်ရဲ့ အငြင်းပွားဖွယ်အဆိုပြုချက်ကို ကိုးကားကြလေ့ရှိပါတယ်။ ဟန်တင်တန်က အစ္စလာမ်ဘာသာတရားဟာ ဒီမိုကရေစီဖြစ်စဉ်ကိုအကြီး အကျယ် အဟန့်အတား ဖြစ်စေလိမ့်မယ်လို့ ကြိုတင် နိမိတ်ဖတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိ အစ္စလာမ်ဘာသာနဲ့ ဒီမိုကရေစီတို့ အတူယှဉ်တွဲရှိနေတဲ့ နိုင်ငံတွေ ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံတွေနဲ့ အတိအကျ ပြောရရင် အယ်ဘေးနီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဆီနီဂေါ၊ တူရကီတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လူဦးရေ သန်း ၃၀၀ နီးပါး ရှိပါတယ်။ အိန္ဒိယမှာလည်း မွတ်ဆလင်ဦးရေက ၁၇၈ သန်းလောက်ရှိတဲ့ အတွက် ဒီမိုကရေစီစနစ်အောက်မှာ နေထိုင်တဲ့ မွတ်ဆလင်ဦးရေ (ဥရောပ မပါ) သန်း ၅၀၀ နီးပါး ရှိတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဒီနိုင်ငံတွေမှာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ ဘာသာရေး ဘယ်လို သဟဇာတ ဖြစ်နေသလဲဆိုရင် အပြန်အလှန် ခွန့်စတုရားကြောင့်ပါပဲ။ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဆီနီဂေါတို့ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီဖူးသစ်စ နိုင်ငံတွေပါ။ ဒါပေမယ့် ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေကိုယ်တိုင်က Sharia ဥပဒေကို ကျင့်သုံးချင်တဲ့ သူတွေ ကို “ကိုရမ်ကျမ်းထဲမှာ အစ္စလာမ္မစ်နိုင်ငံ ထူထောင်ရမယ်လို့ မပါဘူး” လို့ နားချလေ့ရှိတယ်။

လူထုရေးရာ ပေါ်လစီတွေ ချမှတ်တဲ့အခါ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဆီနီဂေါတို့မှာ ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းတွေကို နိုင်ငံတော်က ဘဏ္ဍာငွေ ထောက်ပံ့တယ်။ အထူးသဖြင့် ဘာသာရေးကျောင်းတွေနဲ့ ဆေးရုံတွေကို ထောက်ပံ့ပါတယ်။ မူဝါဒချမှတ်တဲ့နေရာမှာ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ နဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ တိုင်ပင်တာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ ဆီနီဂေါမှာဆိုရင် ပညာရေးပေါ်လစီ ဆွေးနွေးတဲ့ အခါမှာ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက ကျွမ်း ကျင်သူတွေ တိုင်ပင်ပါတယ်။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းတွေကို ညှိနှိုင်းရေးဆွဲပါ တယ်။ ဘာသာရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့ သမိုင်းကြောင်း၊ သင်ရိုး၊ စံတွေကို တိုင်ပင် တယ်။ အကျိုးရလဒ်ကတော့ မိဘတွေက သားသမီးကျောင်းကို အရင် ထက် ပိုဖို့ စိတ်အားထက်သန်လာတာပါပဲ။ အင်ဒိုနီးရှားမှာ ၁၁ နှစ်ကနေ ၁၄ နှစ်ကြား ယောကျ်ားလေး ၉၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ မိန်းကလေး ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း က စာတတ်ကြတယ်။

ဆီနီဂေါမှာဆိုရင် မိန်းကလေးရဲ့ မျိုးပွားအင်္ဂါကို ဖြတ်တောက် လေ့ရှိတဲ့ လေ့ဟာ ကိုရမ်ကျမ်းထဲမှာ ရှေးဟောင်းကျမ်းတွေထဲမှာ အမှန် တကယ် လမ်းညွှန်ခဲ့တာ ဟုတ်မဟုတ် ဆိုတာကို ဘာသာရေးအဖွဲ့တွေက စနစ်တကျ လေ့လာပြီး မဟုတ်တဲ့အကြောင်း တွေ့ရှိလို့ ပယ်ချခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကုလသမဂ္ဂရဲ့ အဲဒီ အလေ့အထ တိုက်ဖျက်ရေးစီမံကိန်းက အလွန် ထိရောက်အောင်မြင်ခဲ့တယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ အပြန်အလှန် ခွန့်စတုရား

မြန်မာနဲ့ အိမ်နီးချင်း ထိုင်းနိုင်ငံကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တွေ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိပေမယ့် နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘာသာရေး မရောထွေးတဲ့ နိုင်ငံအဖြစ် အသေအချာ ရပ်တည်နိုင်တာကို တွေ့နိုင်ပါ တယ်။ တိဘက်လို အစဉ်အလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီး (ဒလိုင်းလား မားအဆက်ဆက်) အုပ်ချုပ်ခဲ့တဲ့ ထိုင်းပြည် အခုနောက်ဆုံး ဘုန်းတော်ကြီး ဒလိုင်းလားမားနဲ့ ပြည်ပရောက် တိဘက်တွေ ရေးဆွဲထားတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံက ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော နိုင်ငံတော် Secular State ပုံစံအတွက်

အဟန့်အတား မဖြစ်ပါဘူး။ ဆရာပါရဂူရေးတဲ့ ရာဇာနှင့် သာသနာစာအုပ်မှာ အာသောက ဘုရင်ခေတ်ကစလို့ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘာသာရေး မရောထွေးတဲ့ Secular State ပုံစံတစ်ပိုင်း၊ Secular State ပုံစံကနေ ခွဲထွက်တာက တစ်ပိုင်း ကျင့်သုံးတာ တွေ့ရတယ်လို့ ဖတ်ရပါတယ်။

“ဘုရင် အသောကသည် ထီးနန်းကို တရားဓမ္မအပေါ် အခြေခံ အောင် လုပ်ပြီးသည့်နောက်၌ပင် ထီးနန်းကို တရားဓမ္မအပေါ် စိုးမိုးခွင့် မ ပေးပေ။ တစ်ဖက်က ဗုဒ္ဓတရားကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူဖြစ်သည့်အတိုင်း တစ်ဖက်ကလည်း အုပ်ချုပ်သူ၊ မင်းလုပ်သူအနေဖြင့် နိုင်ငံအတွင်းရှိ ဘာသာတရား အားလုံးကို တိုးတက်ကြီးပွားခွင့်ရှိအောင် လုပ်ပိုင်ခွင့် အ ပြည့်အဝ ပေးထားသည်။ မိမိဘာသာအတွက် အခြားဘာသာတရားများ ကို မညှိသည့်အခါမှ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခွင့် မပြုပေ” လို့ ရေးပါတယ်။

လောကီ လူမှုရေး၊ လူမှုကိစ္စတွေအတွက် ဗုဒ္ဓဟောကြားထားတဲ့ မင်္ဂလာသုတ်၊ အပရိဟာနိယတရား စသဖြင့် တရားတော်တွေကို နိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးမှာ သုံးနိုင်တယ်လို့ ဆရာပါရဂူက ထောက်ပြတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်းပိုင်း ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလှိုင်ရဲ့ ရာဇဓမ္မသင်္ဂဟကျမ်းမှာလည်း အနောက်တိုင်းက လာတဲ့ ဒီမို ကရေစီစနစ်ကို ဘုရားဟော အပရိဟာနိယ တရား (၇) ပါး၊ မင်းကျင့်တ ရား (၁၀) ပါးတို့နဲ့ ချိန်ထိုးပြထားတာလည်း တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်ရဲ့ မိန့်ခွန်းတချို့မှာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်အကိုးအကားနဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို လူထုနားလည်အောင် ရှင်းပြတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။

လူသားနဲ့ ဘုရားသခင်

အာဏာရှင်စနစ်ကနေ ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းခါစ နိုင်ငံ တွေမှာ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေအကြားမှာ ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး စိတ်ဝမ်း ကွဲတာတွေ၊ မယုံကြည်တာ၊ ကြောက်ရွံ့နေတာတွေက ပေါ်ပေါက်တတ်တဲ့ သဘာဝပါ။ ဒါက တစ်ပိုင်းပါ။ နောက်တစ်ဖက်က ပြန်ကြည့်ရင် ဒါဟာ မြန်မာပြည်မှာ တည်ငြိမ်တဲ့ ဘာသာရေးကို အခြေမခံတဲ့ နိုင်ငံတော် Sec- ular State နဲ့ ပိုပြင်တဲ့ အပြန်အလှန် ခွန့်စတုရားပေလေ မပီပြင်သေးပါဘူး။ ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ဝတ္တရားတစ်ခုက ပဋိပက္ခ အခြေအနေ၊ စစ်ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေမှာ ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနဲ့ ပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့ ဘက်နှစ်ဘက်ကို ညီညွတ်ရေး ဖြစ်ဖို့ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ပါပဲ။ ငြိမ်း ချမ်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သူတွေဟာ တစ်ဘက်ဘက်မှာ ရပ်တည် လိုက်ရင် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် မအောင်မြင်နိုင်ပါဘူး။ ဒီလိုပဲ ဘာသာ ရေးခေါင်းဆောင်တွေ အနေနဲ့ ရုပ်ဝတ္ထု ချမ်းသာမှုနဲ့ ဂုဏ်သတင်း ကျော် ဇောမှု၊ ဘက်လိုက်တဲ့ နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေမှာ အာရုံမစိုက်မှသာ ငြိမ်းချမ်း ရေးသဟဇာတဖြစ်စေမယ့် ကိစ္စတွေကို ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက် နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သေချာတဲ့ တစ်ချက်က ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ဘုရားသခင်ရဲ့ အလို ဆန္ဒကို အပြည့်အဝ နားလည်လောက်အောင် (ဘာကံပညာ) ပြည့်ဝသူများ မဟုတ်တာကို ရိုးရိုးသားသား ဝန်ခံကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တစ် ဦးအပေါ် တစ်ဦးက ဂါရဝတရား၊ နိပါတတရားဖြင့် ဆက်ဆံဖို့ လိုပါတယ်။ ပွင့်လင်းဖို့လိုပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းစွာ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအ တွက် ဘာသာရေးမတူတဲ့ အုပ်စုတွေ အချင်းချင်းအကြားမှာ အမြင်ချင်း ဖလှယ်ဆွေးနွေးဖို့ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါတယ်။